Holdningspapiret er sidst vedtaget af DUFs styrelse den 21. oktober 2026

DUFs holdning til kønsligestilling

DUF mener, at vi som samfund har et særligt ansvar for at beskytte og fremme børn og unges lige muligheder og rettigheder uanset køn og seksualitet. Lige muligheder og rettigheder handler først og fremmest om retfærdighed og betyder samtidig, at den enkelte kan udnytte sit fulde potentiale. Ligestilling gavner samfundet som helhed og er ikke et nulsumsspil.

Vi er ikke i mål med ligestillingen inden for køn og seksualitet i Danmark. Der eksisterer fortsat en række barrierer, og der er fortsat behov for handling og lovgivningsmæssige initiativer for at løse ligestillingsudfordringer for nuværende og fremtidige generationer af børn og unge.

Overordnet set oplever kvinder en række strukturelle uretfærdigheder i form af lavere løn, underrepræsentation, betydeligt højere risiko for at blive udsat for kønsbaseret chikane og vold, såvel som ulighed i sundhed. Samtidig oplever mænd også en række udfordringer bl.a. i form af ulighed i sundhed, større andel af hjemløse og højere selvmordsrate. Ligeledes er kønsminoriteter udsatte på flere af de førnævnte og særlig specifikke områder. De kønsmæssige ligestillingsudfordringer gælder både på de store linjer, men gør sig også gældende i forældede kønsstereotyper- og roller, der i overvejende grad favoriserer bestemte kønsidealer. Det kommer til udtryk i hverdagen i form af normer, sprogbrug og forventninger, der kan have skadelige effekter på unges trivsel og mulighed for at udtrykke sig.

Skadelige normer tager tid at ændre, og derfor er det afgørende, at de bliver italesat. I DUF mener vi, at det er særlig vigtigt at styrke kvinders og marginaliserede gruppers deltagelse i den demokratiske samtale. Derfor er det afgørende, at deres demokratiske selvtillid og deltagelse styrkes.

Systematisk, alderssvarende seksualundervisning til alle børn og unge
Når børn og unge træffer beslutninger, der vedrører deres egen seksuelle og reproduktive sundhed har disse beslutninger stor betydning for den enkeltes liv, men påvirkes stadig i dag af tabuisering, fordomme og myter. Faktabaseret, relevant og alderssvarende seksualundervisning og adgang til retvisende informationer om prævention, fertilitet og reproduktion er afgørende for, at unge kan træffe disse beslutninger på et trygt og oplyst grundlag. Seksualundervisningen har desuden stor betydning for, at unge bliver bevidste om egne og andres grænser. Men adgangen til og indholdet i den information om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder er ofte ikke ensartet, og unge har sjældent selv indflydelse på, hvordan og i hvad de undervises.

Derfor mener DUF:

- Alle børn og unge, uanset baggrund og udfordringer, bør modtage relevant seksualundervisning, der kan støtte op om og adressere de spørgsmål, som den enkelte møder i sin udvikling - også de, der falder udenfor det, der er normgjort af samfundet.
- Seksualundervisningen bør være opdateret og tidssvarende f.eks. ved at have fokus på grænser og samtykke.
- Seksualundervisningen skal ikke reproducere samfundets normer og forestillinger om køn og seksualitet men give plads til andre forståelser for seksualitet og køn.

- Uddannelse og efteruddannelse af undervisere skal styrkes, og seksualundervisningen skal systematiseres i hele uddannelsessystemet.
- Seksualundervisningen på de gymnasiale uddannelser skal sikres tilstrækkelige midler og bør udbredes til alle ungdomsuddannelser.
- Brugen af ung-til-ung-undervisning samt ungedrevet udvikling af undervisningsmateriale er afgørende komponenter for at kvalificere seksualundervisningen.

Digitalt ansvar og digitale rettigheder
DUF ser med bekymring på unges risiko for at blive udsat for krænkelser og sexisme i deres digitale liv. Særligt børn og unge bevæger sig i det digitale rum, og det er afgørende, at vores digitale rettigheder sikres, styrkes og tydeliggøres. Især lovgivningen om billed- og videodeling af seksuel karakter er fyldt med gråzoner og kan som barn og ung være svær at navigere i. Deling af nøgenbilleder uden samtykke er et stort problem, og særligt unge kvinder er udsat for digitale krænkelser og forfølgelse.

Derfor mener DUF:

- Arbejdet for at fremme en bedre onlinekultur gennem øget digital dannelse, og sikring af børn og unges digitale rettigheder bør styrkes bl.a. i uddannelsessystemet.
- De enkelte sociale platforme bør pålægges et ansvar for at modarbejde digitale krænkelser.
- At der skal være et øget fokus på bekæmpelse af digitale krænkelser af unge, og særligt kvinder for at sikre at det ikke afholder unge for at deltage i demokratiet.

Ligestilling på arbejdsmarked og i uddannelsessystemet
DUF anerkender vigtigheden af at skabe et ligestillet uddannelsessystem og arbejdsmarked, så unge på vej ud i voksenlivet undgår diskrimination på baggrund af køn og seksualitet.

Fri og lige adgang til arbejdsmarkedet er forudsætningen for mænd og kvinders lige ret til selvforsørgelse og personlige uafhængighed. Arbejdsmarkedet er en central arena at sikre ligestilling i og har afsmittende effekter på eksempelvis familie- og privatlivet. Hvis det er nødvendigt at vedtage lovgivning for at sikre ligestilling, skal det ske på baggrund af forhandlinger med arbejdsmarkedets parter.

Desværre har unge i dag udsigt til et arbejdsliv med alt for stor forskel mellem køn, et kønsopdelt arbejdsmarked og en økonomisk ulighed mellem mænd og kvinder. Kvinder oplever fortsat ulighed i løn , er overrepræsenteret i deltidsansættelser og usikre ansættelsesforhold, tager længere barselsorlov og optjener dermed en mindre pensionsopsparing. Ulige barselsvilkår er fortsat en udfordring, som ikke alene skyldes kultur, men også lav barselsrefusion for virksomheder.

Kønsskævhed i vores uddannelsessystem har veldokumenterede negative konsekvenser for både trivsel og faglighed blandt unge i uddannelsessystemet. Desuden er uligheden med til at reproducere både fordomme og skævheder på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse. Ligeledes er det problematisk, at mænd er klart overrepræsenteret blandt undervisere og ledere i det videregående uddannelsessystem. DUF mener grundlæggende, at det er en værdi, at der er diversitet i ledende positioner i uddannelsessystemet, virksomheder og i organisationer. Det er afgørende, at der gøres en målrettet indsats for at skabe diversitet på de uddannelser, hvor det særligt halter.

Derfor mener DUF:

- Studievejledningen i grundskolen og ungdomsuddannelser skal styrkes med henblik på at nedbryde stereotype forestillinger om "mande- og kvindefag".
- Der bør gøres en særlig indsats både i studiemiljø og ansættelser for at sikre diversitet og trivsel på uddannelser, der har meget ulige kønsfordeling.
- Der skal nedbrydes barrierer, eksempelvis i forhold til manglende understøttelse under barsel. Højere dækning af barselsrefusion for virksomheder og selvstændige skal gøre det lettere for kvinder at kaste sig ud i iværksætteri og opstarte egen virksomhed, samt lettere for mænd at holde mere barsel.
- Der skal tages konkrete initiativer, der sikrer kvinder fuld og effektiv deltagelse og lige muligheder for at tage lederskab og deltage i beslutningstagning såsom mentorordninger og talentprogrammer.
- Adgang til børnepasning og pension bør fortsat opprioriteres for at styrke kvinders økonomiske selvstændighed.

Bekæmpelse af krænkelser og kønsbaseret vold

DUF ser med bekymring på, at alt for mange unge oplever krænkelser, seksuel chikane og kønsbaseret vold. Den danske Metoo-bølge satte et nødvendigt fokus på, at mange, herunder praktikanter, studentermedhjælpere, lærlinge, nyuddannede og nyudlærte udsættes for seksuel chikane, når de stifter bekendtskab med arbejdsmarkedet.

Kønsbaseret vold er stadig tabubelagt, og der er store mørketal i anmeldelse af vold, men opgørelser viser, at vold mod børn, kvinder og seksuelle minoriteter rammer socialt skævt. Vold og krænkelser kan forekomme i både fysiske og psykiske former, og i forskellige grader, og det er vigtigt, at alle disse anerkendes, da alle former for vold og krænkelser truer den enkeltes fysiske og mentale sundhed. Samtidig skal normer der diskriminerer og undertrykker unge og seksuelle minoriteter, nedbrydes.

Derfor mener DUF:

- Alle arbejdspladser, institutioner o. lign. bør have en politik, der bidrager til, at seksuelle overgreb og krænkelser i alle former forebygges og elimineres.
- At vi som samfund ligestiller fysisk og psykisk vold og har et særligt fokus på vold i nære relationer.
- Muligheden for at komme på specialiserede krisecentre, uanset køn, alder, typen af vold man har været udsat for, eller lignende, skal forbedres.

Ligestilling i sundhed

DUF ser et behov for at sikre, at alle køn har lige adgang til sundhedsydelser. Mænd har gennem deres levetid generelt flere sundhedsudfordringer end kvinder, har større risikoadfærd og går sjældnere til lægen, ligesom psykisk helbred og trivsel er et større tabu for mange mænd. Dette er medvirkende til, at gennemsnitslevealderen i Danmark er lavere for mænd end kvinder. Langt størstedelen af alle dødsfald blandt mænd har et stort forebyggelsespotentiale, og som der derfor må sættes ind over for tidligt, eksempelvis over for unge. Derimod er der for kvinder øget risiko for varige mén og død ved visse sygdomme bl.a. pga. forsinket diagnostik, samt at behandlinger og medicin overvejende er udviklet og testet med udgangspunkt i mænds fysiologi.

Opgørelser viser, at køns- og seksuelle minoriteter samt mennesker med handicap også tilhører en udsat gruppe, når det kommer til sundhed – særligt ift. psykisk helbred.

Derfor mener DUF:

- Der skal sikres undervisning i sundhed i grundskolen.
- Der skal være fri og lige adgang til sundhedsydelser for alle uanset kønsidentitet.
- Der skal være fokus på at nedbryde barrierer for, at mænd søger lægehjælp.
- Medicinsk forskning skal tilrettelægges således, at alle køn får samme muligheder for effektiv og korrekt diagnosticering og behandling.

Ligestilling i foreningslivet

DUF anerkender, at repræsentation af køn, øget mangfoldighed, respektfuld kultur og opmærksomhed om magtforhold er centralt i foreningslivet – ligesom det er tilfældet på arbejdsmarkedet, i politiske beslutningsprocesser og i privatlivet. Der skal være plads til alle børn og unge i foreningslivet, og det er vigtigt kontinuerligt at åbne op og arbejde med tilgængelighed i forenings- og fritidslivet uanset køn og seksualitet.

Derfor mener DUF:

- At det er vigtigt, at foreningslivet har de rette redskaber til at forebygge og eliminere diskrimination.
- At der på tværs af foreningslivet er et ansvar for at arbejde med samværspolitikker – og problemer, som kan sikre et trygt foreningsliv og håndtere krænkelser og uanstændig opførsel på en fornuftig måde, hvis de opstår.
- At foreningslivet bør tilstræbe meningsfuld ligestilling i aktiviteter, udvalg, bestyrelser mm.